

รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริตคือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกัน ในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็น ความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ถึงสาเหตุหรือปัจจัยของความเสี่ยงอันอาจเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อนในการดำเนินงาน เพื่อกำหนดแนวทางมาตรการ วิธีการในการป้องกันและการควบคุม หรือลดความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้นี้ มากำหนดเป็นคู่มือการคิดแยกแยะเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมุ่งเน้นให้ข้าราชการและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ 1 บทนำ

1. หลักการและเหตุผล	1
2. คำนิยาม ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน	1
3. วัตถุประสงค์	3

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน
(Risk Assessment for Conflict of Interest)	4
2. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ	6
3. แผนจัดการความเสี่ยงป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	10

ส่วนที่ 3 ภาคผนวก

คณะกรรมการประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือ
การปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

**รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือ
ก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์**

หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้พัฒนาเครื่องมือการประเมินเชิงบวกเพื่อเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และเป็นกลไกในการสร้างความตระหนักให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใสและมีคุณธรรม โดยใช้ชื่อว่า “การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA)”

การประเมิน ITA ได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน และมีการขยายขอบเขตและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2561 เห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 – 2564 โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช.กำหนด สำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment) หรือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 นั้น นับเป็นปีที่ 10 ของการดำเนินการที่ผ่านมา และเป็นปีที่ 5 ที่ได้ปรับเข้าสู่การประเมินในรูปแบบออนไลน์ อีกทั้งยังเป็นปีสุดท้ายของช่วงระยะที่ 1 (พ.ศ.2561 – 2565) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

เกณฑ์การประเมินความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) มีการประเมินในด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กร เกี่ยวกับการดำเนินงานเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based) ให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย นอกจากนี้ ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ที่ได้มากำหนดเป็นมาตรการในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอันอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ถึงสาเหตุหรือปัจจัยของความเสียหายอันอาจเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อนในการดำเนินงาน เพื่อกำหนดแนวทางมาตรการ วิธีการในการป้องกันและควบคุมหรือลดความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าวต่อไป

คำนิยาม ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ

สำนักงาน ก.พ. ได้ให้ความหมายเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ว่าหมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้องจนส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาหรือไม่เจตนา หรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบทอดกันมาจนไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดปกติแต่อย่างใด พฤติกรรมเหล่านี้เป็นการกระทำความผิดทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ (ประโยชน์ส่วนรวม) แต่กลับตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง

การวิเคราะห์ความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร ภาวะการแข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากกระบวนการภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

3. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์ หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณ และการเงินดังกล่าว

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ รวมถึงการดำเนินการ สัมมนา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ

1) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหาร ความซื่อสัตย์ จริยธรรม คุณภาพของบุคลากร และการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศ การเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้ง การควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น

2) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี หรือสภาพการแข่งขัน สถานะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาพการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใดก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากขึ้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้ นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ มาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้ จะช่วยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้

1. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

2. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในควมมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม

3. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

พร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้าง สืบทอดวัฒนธรรมสุจริต และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

2. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

3. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใสและตรวจสอบได้

4. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชน

ส่วนที่ 2

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์จัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อยครั้ง
1	น้อยมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
4	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
3	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
2	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
1	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส×ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ 4 ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15-25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9-14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4-8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1-3 คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น 4 ส่วน (4 Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	15-25 คะแนน	มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	9-14 คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	4-8 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มี มาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	1-3 คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	5	5	10	15	20	25
	4	4	8	12	16	20
	3	3	6	9	12	15
	2	2	4	6	8	10
	1	1	2	3	4	5
		1	2	3	4	5
		โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)				

2. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

- 1) การพิจารณากระบวนการที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
 - กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
 - กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของบุคลากรซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสม คือ มีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้องการกีดกันการสร้างอุปสรรค
 - กระบวนการที่มีช่องทางเรียกรับหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง
- 2) โดยมีกระบวนการที่เข้าข่ายมีโอกาสรุนแรงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
 - การเบิกจ่ายงบประมาณ
 - การจัดซื้อจัดจ้างและการจ้างบริการ
 - การปฏิบัติงานของบุคลากรที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
 - การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ
 - การแต่งตั้งโยกย้าย
 - การเลื่อนขั้นเลื่อนระดับ
 - การจัดหาพัสดุ

- การจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา
- การเบิกค่าตอบแทน
- การใช้ทรัพย์สินของราชการ
- การจัดสรรงบประมาณ
- ฯลฯ

3) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เปิดช่องทางให้บุคลากรใช้อำนาจหน้าที่ทำให้ผู้ปฏิบัติใช้ออกสภะทำผิดในทางมิชอบด้วย

หน้าที่

- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

4) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

(1) การเสริมสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ รังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ เช่น

- การส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณของบุคลากร
- เผยแพร่ค่านิยมสร้างสรรค์ให้แก่บุคลากร
- จัดโครงการฝึกอบรมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากร
- การส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาเป็นตัวอย่างที่ดี

(2) การป้องกันเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อหน่วยงาน เช่น

- การแจ้งเวียนหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลที่โปร่งใสและเป็นธรรม
- การเผยแพร่หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด
- การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของบุคลากรใน

สังกัดอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

- จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

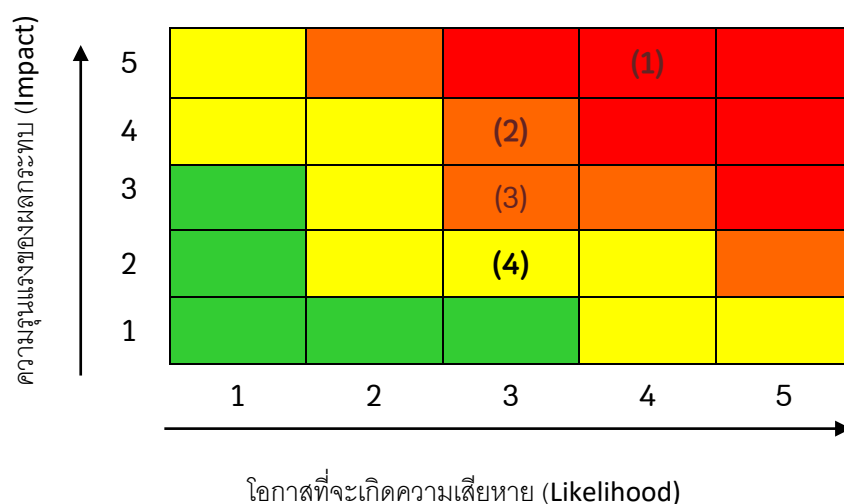
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครสวรรค์ กำหนดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน 4 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. การใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามระเบียบ
2. การบริหารงานบุคคลไม่เป็นธรรมและโปร่งใส
3. การเบิกค่าตอบแทนนอกเวลาราชการไม่เป็นจริง
4. การนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตน

เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วจึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่าก่อให้เกิดระดับของความเสียหายในระดับใดในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่จะต้องบริหารจัดการก่อน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
1	การใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามระเบียบ	4	5	20	(1)
2	การบริหารงานบุคคลไม่เป็นธรรมและโปร่งใส	3	4	12	(2)
3	การเบิกค่าตอบแทนนอกเวลาราชการไม่เป็นจริง	3	3	9	(3)
4	การนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	3	2	6	(4)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
1. การใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามระเบียบ	ลำดับ 1 (สูงมาก = 20 คะแนน)
2. การบริหารงานบุคคลไม่เป็นธรรมและโปร่งใส	ลำดับ 2 (สูง = 12 คะแนน)
3. การเบิกค่าตอบแทนนอกเวลาราชการไม่เป็นจริง	ลำดับ 3 (สูง = 9 คะแนน)
4. การนำทรัพย์สินราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว	ลำดับ 4 (ปานกลาง = 6 คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น 3 ระดับ คือ สูงมาก สูง และปานกลาง โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มีดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
 เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	- การใช้จ่ายงบประมาณไม่ เป็นไปตามระเบียบ
 เสี่ยงสูง (High)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	- การบริหารงานบุคคลไม่เป็น ธรรมและโปร่งใส - การเบิกจ่ายตอบแทนนอก เวลาราชการไม่เป็นจริง
 ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการ ควบคุมความเสี่ยง	- การนำทรัพย์สินราชการไปใช้ ประโยชน์ส่วนตัว
 ต่ำ (Low)	-	-

ปัจจัยที่จะเกิดความเสี่ยง	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ (ปีงบประมาณ พ.ศ.2565)									ผู้รับผิดชอบ	
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง		ไตรมาส 2			ไตรมาส 3			ไตรมาส 4				
					ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
3.การเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการ โดยไม่ปฏิบัติงานจริงหรือไม่ชี้แจงผลการปฏิบัติงานต่อผู้บริหาร	3	3	9	1. ควบคุม กำกับการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานจริง และการเบิกจ่ายค่าตอบแทนได้จริง โดยรายงานผลการปฏิบัติงาน ต้องไม่อ้างอิง หรือคัดลอกผลการปฏิบัติงานจากบุคคลอื่น 2. มีมาตรการให้รัดกุม ชัดเจน ลดโอกาสที่จะปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อสร้างจิตสำนึกให้รังเกียจการทุจริตทุกรูปแบบ											ทุกกลุ่มงาน
4. การนำทรัพย์สินของราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว เช่น การใช้อุปกรณ์สำนักงานต่างๆ ฯลฯ	3	2	6	1. มีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ เช่น อุปกรณ์สำนักงาน รถยนต์ อื่นๆ เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่าที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน 2. มีการควบคุมและกำหนดใช้งานและการเบิกจ่ายอย่างเคร่งครัดโดยต้องได้รับการพิจารณาอนุญาตก่อนนำทรัพย์สินไปใช้ภายนอก 3. มีมาตรการที่รัดกุม ชัดเจน ลดโอกาสที่จะปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน											กลุ่ม อำนวยการ กลุ่ม บริหารงาน การเงินและ สินทรัพย์

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์

ที่ ๑๔๑/๒๕๖๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ตามที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ เป็นหน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินที่ต้องการให้หน่วยงานของรัฐยกระดับการดำเนินงานโดยมีการประเมินด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยมีการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based) ให้มีการดำเนินการหรือกิจกรรมที่มีการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ตรวจสอบได้ เป็นประจำทุกปีนั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ในฐานะเป็นหน่วยงานดำเนินงานองค์กรคุณธรรม จึงต้องส่งเสริมด้านคุณธรรมและความโปร่งใสให้เกิดขึ้นในองค์กร โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงาน ป.ป.ช.กำหนด สำหรับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment) หรือการประเมิน ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ นั้น นับเป็นปีที่ ๑๐ ของการดำเนินการที่ผ่านมา และเป็นปีที่ ๕ ที่ได้ปรับเข้าสู่การประเมินในรูปแบบออนไลน์ อีกทั้งยังเป็นปีสุดท้ายของช่วงระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญและแนวทางการปฏิบัติงานของข้าราชการ และลูกจ้างของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์ ในการดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตหรือจัดการความเสี่ยงการทุจริตจากการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมายเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

๑. นายสุชาติ เอกปัชชา	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเขต ๓ ปฏิบัติราชการ
ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษานครสวรรค์	ประธานกรรมการ
๒. นายอภิเชษฐ์ ฉิมพลีสวรรค์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษานครสวรรค์	รองประธานกรรมการ
๓. นายรังสิวุฒิ พุ่มเกิด	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษานครสวรรค์	รองประธานกรรมการ
๔. นางวิระดา แก่นกระโทก	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผล	กรรมการ
๕. นางอิสริยา พันธุ์เขตกิจ	ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา	กรรมการ
๖. นางสาวกุลนิดา ศรีสิงห์	ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานบุคคล	กรรมการ
๗. นางวสุ เกษสำโรง	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน	กรรมการ
๘. นางมณฑนา รอททอง	ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ	กรรมการ

๙. นางนันทนา อุ่ณทิวาการ	นักวิชาการพัสดุชำนาญการ	กรรมการ
	ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์	
๑๐. นายธนพล พงศ์พัฒนศิริ	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
	ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล	
	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	
๑๑. นางสาวรังสิมา ภู่แปลง	นิติกรชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
	ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมายและคดี	
๑๒. นางสาววรรณา แก้วสินชัย	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	กรรมการ
	ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาบุคลากร	
๑๓. นางชนิษฐา บรรเลงกลอง	ผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน	กรรมการ/เลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ การควบคุม และประเมินผลความเสี่ยงในการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
 ๒. จัดทำเอกสาร/คู่มือ/มาตรการ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของข้าราชการ และบุคลากรทุกคนในหน่วยงาน
 ๓. จัดประชุม/สัมมนา ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนแก่ข้าราชการ และบุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
 ๔. เสนอแนะมาตรการในการปรับปรุงขั้นตอน/แนวทางการปฏิบัติงานหรือระเบียบ เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์
 ๕. สรุป รายงานผลและดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการป้องกันการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อน
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๕

(นายสุชาติ เอกปัชชา)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๓ ปฏิบัติราชการ
ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์